

Notat om høring af udkast til bekendtgørelse om kommunalbestyrelsens indberetning af udbud af forbrændingseget affald, hvor de konkurrencefremmende tiltag ikke følges

Høringens gennemførelse

Forsyningstilsynet har gennemført offentlig høring af udkastet til bekendtgørelse om kommunalbestyrelsens indberetning af udbud af forbrændingseget affald, hvor de konkurrencefremmende tiltag ikke følges. Bekendtgørelsen var i høring fra den 11. marts 2024 til den 12. april 2024. Høringen har været offentliggjort på Høringsportalen.

Forsyningstilsynet har modtaget høringssvar uden bemærkninger fra:

- Københavns kommune og
- Energistyrelsen.

Forsyningstilsynet har modtaget høringssvar med bemærkninger fra:

- Renosyd,
- Cirkulær og Dansk Fjernvarme

Nedenfor redegøres for de centrale bemærkninger samt de indholdsmæssige ændringer i bekendtgørelserne, som høringssvarene har givet anledning til. Der henvises i øvrigt til indholdet i de fremsendte høringssvar, som kan findes på høringsportalen.

Bemærkninger til udkastet til bekendtgørelsen

Renosyd har i sit høringssvar anført, at det er betænkeligt, at bekendtgørelsen bygger på overholdelse af en vejledning. Vejledninger er ikke juridisk bindende. Derfor er det både demokratisk og juridisk betænkeligt, at kommunerne kan komme til at overtræde bekendtgørelsen, hvis de tolker en vejledning forkert eller ikke er opmærksom på ændringer i vejledningen som ikke nødvendigvis finder vej til kommunerne.

Renosyd har endvidere anført, at Forsyningstilsynet til en hver tid - på lige fod med alle andre aktører i Danmark – har mulighed for at søge aktindsigt i de omtalte dokumenter og frit kan indgå i dialog med kommunerne om udbud. Formålet med bekendtgørelsen

kan således opfyldes med eksisterende lovgivning. Bekendtgørelsens formål kan således opnås via eksisterende lovgivning.

Renosyd oplyser også, at omend det er mindre beløb, vil bekendtgørelsen uundgåeligt resultere i flere administrative omkostninger i kommunerne og dermed øge omkostningerne til kommunal affaldsindsamling i strid med formålet i loven.

Endelig påpeger Renosyd, at bekendtgørelsen på grund af usikkerhed om tolkning af vejledningen uundgåeligt vil give anledning til manglende indberetninger og fejl. Dens effekt må derfor anses for at være yderst begrænset i forhold til formålet om at skabe mere konkurrence samt større tillid til og gennemsigtighed i den kommunale affaldsindsamling.

Det er således Renosyds opfattelse, at bekendtgørelsen hverken finder berettigelse, bidrager til en bedre og mere effektiv offentlig forvaltning eller lever op til nationale politiske målsætninger om at begrænse unødigt administrativt arbejde i det offentlige. Renosyd opfordrer på den baggrund til, at bekendtgørelsen udsættes til der i praksis viser sig et behov for nye regler, og at Forsyningstilsynet starter med at finde måder at opnå bekendtgørelsens formål på inden for det eksisterende regelsæt.

Kommentar:

Bekendtgørelsen er udformet med hjemmel i lov nr.745 af 13. juni 2023 om ændring af miljøbeskyttelsesloven, hvorved det blandt andet i § 45 f, stk. 4, blev fastsat at Forsyningstilsynet fastsætter nærmere regler om kommunalbestyrelsens indberetninger. Indberetning skal ske såfremt kommunalbestyrelsen ikke følger de konkurrencefremmende tiltag, som Forsyningstilsynet har udarbejdet jf. § 45 f, stk. 2. Det blev endvidere fastsat i § 45 f, stk. 4, Forsyningstilsynet fastsætter regler om kommunalbestyrelsens indberetninger form og fristerne for indberetningerne.

Det er forventningen at Forsyningstilsynets vejledning om de konkurrencefremmende tiltag vil udvikle sig over tid i forbindelse med markedets tilpasning til de udbud som kommunerne skal gennemføre i forbindelse med det forbrændingsegnete affald.

Forsyningstilsynet finder på den baggrund ikke grundlag for at foretage ændringer i bekendtgørelsen.

Dansk Fjernvarme og Cirkulær har i et fælles høringssvar anført, at det er branchens opfattelse, at udbudslovgivningen langt hen ad vejen allerede udgør en effektiv ramme til at sikre god konkurrence. Branchen anbefaler derfor at tiltag om interessekonflikter, markedsdialog samt øvrige krav og evalueringskriterier udgår.

Det anføres endvidere, at det ikke vil være relevant, at kommuner, der ikke ejer eller er medejer af et forbrændingsanlæg, skal være omfattet af de konkurrencefremmende tiltag. Disse kommuner skal derfor undtages fra bekendtgørelsens § 4, da der ikke er risiko for "strategiske udbud", og da sanktionerne ikke kan anvendes på disse kommuner.

Yderligere anføres det, at det efter branchens opfattelse vil være mest hensigtsmæssigt, hvis indberetningen efter § 5, stk. 1, sker tidligere, så annullering af kontrakten så vidt muligt kan undgås.

Endelig anføres det, at det meget omfattende materiale, der er nævnt i § 5, stk. 3, efter branchens opfattelse vil medføre unødige administrative omkostninger. Endvidere vil Forsyningstilsynet kunne indhente yderligere dokumentation efter § 5, stk. 4.

Kommentar:

De konkurrencefremmende tiltag er tænkt som et supplement til de gældende udbudsregler i udbudsloven og de konkurrencefremmende tiltag er fakultative. De konkurrencefremmende tiltag skal ifølge forarbejderne til loven udformes for at understøtte effektive udbud og mindske risikoen for, at der udarbejdes tilbud ud fra strategiske hensyn, som kan risikere at påvirke konkurrencen.

Det er i lovforarbejderne oplyst, at der er en tredjedel af kommunerne, der allerede laver udbud, da de ikke selv er ejere eller delejere i et forbrændingsanlæg, men det har ikke medført, at lovgiver har vurderet, at disse kommunalbestyrelser skal undtages fra at indberette, såfremt de vælger ikke at følge de konkurrencefremmende tiltag.

Fristen for indberetning er fastsat til at være samtidig med at kommunalbestyrelsen tildele kontrakt/kontrakter på det indsamlede forbrændingsegnete affald, idet det giver kommunalbestyrelsen mulighed for at oplyse hvem der bliver indgået kontrakt med.

Det materiale, der bliver en del af det, der skal vedhæftes ved kommunalbestyrelsens indberetning, vil være materiale, der allerede ligger tilgængeligt i forbindelse med udbudsprocessen. Den eneste dokumentation, der ligger ud over, er redegørelsen for gennemførelsen af markedsdialogen og angivelsen af, hvilke konkurrencefremmende tiltag der fraveget og begrundelsen herfor.

Forsyningstilsynet finder på den baggrund ikke grundlag for at foretage ændringer i bekendtgørelsen.

Ændringer foretaget efter høringerne

Forsyningstilsynet er blevet opmærksom på, at formuleringen af § 5, stk. 1 og stk. 3 kan give anledning til tvivl. Derfor er ordlyden ændret således, at der i stedet for "kontrakten" står "kontrakter om det forbrændingsegnete affald". Der er i vejledningen til de konkurrencefremmende tiltag lagt op til at kommunalbestyrelsen kan vælge at indgå flere kontrakter og opdele det forbrændingsegnete affald i mindre lodder, for at sikre en bedre konkurrencesituation.